

Передплата

на «РУСЛАНА» вноситься:

в Австрії:

на цілий рік	20 кор
на пів року	10 кор
на чверть року	5 кор
на місяць	1.70 кор

За границею.

на цілий рік	16 рублів
	або 36 франків
на пів року	8 рублів
	або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очі і душу ми виреш: а не вольнеш ми осто, віра не вольнеш,
бо руске ми серце і віра руска» — з Руслянових ісалям М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дні
крім неділь і руских святах
в 5¹/₂ год. пополудня.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. і.
л. Домбровського (Хорунщини). Екпе-
диція місцева в Агенції Со-
коловського в пасажі Гаусмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 40 с. від стрічки. По-
дьяки і приватні доносеня по
30 с. від стрічки.

Цлова війна Австро-Угорщини з Сербією.

(X) Наслідком зачинення границі Австро-Угорщини для ввозу і перевозу товару і дробу з Сербії розпочала ся цлова війна. Минувшої суботи зібрало ся до Білгороду кільканайцять тисяч хліборобів і купців на віче, котре відбуло ся на площі «князя Михайла», позаяк ніяка саля не могла стілько вічевників помістити.

Віче визначало ся неприхильним для Австрії настроєм і бесідників переривано окликами: най живє правительство, проч з Австрією!

Одначе ухвалено також признанє південно славянським і чеським дневникам, котрі станули по стороні Сербії, як і коаліційному дневникарству угорському, котре виступило проти спільного австро-угорського правительства в тій справі.

Крім того ухвалено признанє правительству сербському і візвано нарід, щоби піддержував правительство в тій боротьбі з Австро-Угорщиною. Є се неперечно вельми трудна задача для сербського правительства Стояновича, позаяк Сербія понесе великі матеріальні втрати і вже тепер починають хлібороби і купці нарікати, хоч оклик боротьби з Австро-Угорщиною є в Сербії вельми популярний. Скупштина, котра була доси невдоволена міністерством Стояновича, приневолена мимохіть піддержувати тепер правительство, бо сего вимагає народна часть, одначе коли загал хліборобів і купців відчує наглядно шкоду їм нанесену цловою війною, тоді забудуть про патріотизм.

Після віча прийшло до великих демонстрацій, в домах противників боротьби з Австро-Угорщиною повибивано вікна, а дім редакції Штампи, котра докоряла Сербії, що вислугує ся Болгарам, збурено з нащадком, а поліція приглядала ся сему руйнованю зовсім байдужно. Відтак товпа хотіла виправити маніфестацію в честь короля, але поліція спинила се.

Австрійско-угорским товаровим посилкам роблять сербські власти на границі всякі можливі перепони, так що в дійсности устає вивіз тих товарів до Сербії.

В деяких дневниках появили ся погляди, мовби то німецьке правительство настроїло Сербію до цлової війни з Австро-Угорщиною, щоби тим способом мати більший збут своїх виробів на сербських торгах. Одначе сей погляд є безосновний, а лише се є правдою, що німецькі піддані, що в Білгороді займають ся пересилками товарів із Сходу до західної Європи, звер-

нули ся до Берлина, щоби німецьке правительство введло їм у Відні пільги і тим охоронило їх від великих страт.

Охорона емігрантів!

(Студія до австрійської справи еміграційної враз із замітками над парламентарною анкетною в тійже справі, написана Алекс. Вагнером).

(Дальше).

Найголовніші місця переселеня.

1. Мала Азия мала би між всіми иншими краями найвідповідніші услівя, за для котрих могла би прийняти мільони душ з середної занадто перелюдненої Європи, та могла би їм забезпечити добрий економічний бит. Однак на жаль сегочасний систем рядовий, податки і судівництво, а в слід за тим многі непотіпні соціальні відносини, по більшім часті майже півсовито унеможливили би переведенє доброго пляну колонізаційного. Набуте землі є там як на тепер неможливим. Однак не є се виключене, що з часом можуть зайти такі основні зміни, які би уможливили європейским поселенцям обсадити тамтешні численні а скупо залюднені простори.

Один добрий знаток малоазиятицких відносин, Едгар ф. Косцельскі, пише в берлінській «Vossisch Zeitung» з дня 3. вересня 1905 в сей спосіб: «Мала Азия була колись шпихліром Європи; а не дуже великої праці би се вимагало, щоби она знова дійшла до попереднього добробиту. Єсли би невибагливі Італійці та працівиті Німці, що в Анаталії нового поля до праці собі шукали тай справді знайшли, мали лишень запевнену справедливу систему податкову, безпартійне судівництво та забезпеченє власної особи і свого управу набутого майна, тоді би зовсім не потреба було ані державних субвенцій ані безплатних уділів земельних.

Необходимо потрібним є лишень цілковите перетворенє організації судової, держави і церков, книги законів і коран, та понятя, які єще і нині в Туреччині не тільки що не суть розділені між собою, але противно взаїмно спомагають ся. Наколи би єще в завідуваню турецких фінансів якусь заряду дати, то сей край незадовго станув би на своїй попередній висоті, та кождий, хто би там свою екзистенцію уґрунтував, чув би ся певно вдоволенним, бо турецьке населенє є досить симпатичне».

2. Полуднева Африка була аж до виходу великої війни Бурів знаменитим місцем поселеня для ліпших середно-європейских виходників з капіталом або і без него. Німці, Швайцари, Голландри, а навіть досить Австрійців найшли собі в Капленді, Наталю, в обох републиках Бурів знамените поле до праці вже то яко господарі, вже то яко плекателі товару (особливо овець), яко продуценти дерева, садівники і огородники, вишарі або навіть

яко добре платні робітники. Многі з них дійшли навіть до добробиту. Але тепер то на довгі літа нема ся там чого надіяти! Нещасна довготривала борба на довгий час знищила цілковито сесі краї під зглядом економічним.

Весє торговельний рух там устав — лишень добуванє золота і діаментів дальше там процвітає завдяки численному напливови хінських кулісів! Європейским приходникам стоять на заваді тяжкі адміністративні перепони. Між иншим мусить ся кождий виказати тривалою угодою до праці або мати готівкою в кишени двацять фунтів штерлінґів.

3. Австралія могла би також одну часть надмірного європейского населеня помістити та запевнити єму корисне економічне проспіванє. Та щож, коли політичний і соціальний розвій союзу державного в посліднім п'ятиліттю прийняв такий оборот, що поселюванє ся там майже є неможливе. Хоробливий нативизм, дика ненависть чужинців, шкідливі соціальні обставини*), безплатне трібованє ріжних ризиковних проблемів та инші важні причини вже від літ майже зовсім застановили всяке переселюванє ся тамже навіть з матерного краю. Навіть льондонський Emigrants-Information-Office кличе остерігаючи «do not!» (не чини сего). Лишень люди, що мають великі капітали та що не боять ся жадних перепон, можуть случайно мати там успіх.

4. Аргентина в найновіших часах знов змагає ся приманити до себе як найбільшу скількість поселенців. Добрі та корисно положені обшари рілничі спочивають там вже від многих літ в могучих руках заупників рядових**) або великих капіталістів. На великих площах, де вже то плекає ся худоба, вже то займає ся управою збіжа, є роботи подостатком, та щож коли платня дуже маленька та мізерне старанє про робітників. Лише зовсім невибагливі італійські робітники можуть там при

*) Не треба забувати, що австралійські держави повстали з карних осад, які майже через ціле столітє заселювали ся виключно злишками англійских домів поправи та галер. Тому не дивно, що у загалу високопарного «Commonwealth Centry» проявляє ся якраз дідичка провинна в цілім їх поступованю. Що в жадній державі цивілізованого сьвіта не було би можливим, се стало ся перед кількома літами в Neu Süd-Wales, іменно: один чоловік, що був перед тим за спроневеренє державних грошей засуджений на досить довгу кару в домі поправи, вневдовзі по відсидженю карі зівстав вибраний президентом міністрів, котрий то уряд через довгі літа справував, та що більше матерний край підніс его навіть до стану шляхотского.

**) В Аргентині є звичай, що високі достойники державні як: президент, міністри, генерали, губернатори провінціальні, опускаючи активну службу дістають в дарі величезні посідлости земельні. Розумів ся, що на такі подарунки заховує ся в резерві самі найлучше положені та найліпші що до якости обшари. Наколи же так наділені високі функціонарі зачнуть на своїх добрах господарити, то можуть бути з горі певні, що їм їх товариші по уряді не будуть перешкаджали, єсли они чи то случайно чи стало в обходженю ся зі своїми робітниками переступлять границу та будуть поводити ся з ними як із справдішними невільниками.

сих услівях яко-такі вижити, а і ті лишень так довго позістають в тім негоспінім краю, доки не зложать собі якого крейцара, щоби мали за що вернути домів або пробовати нового ризика в Сполучених Державах або в Канаді.

Тому то вже від досить давна вихід та прихід в Аргентині менше більше рівноважить ся. Досвідчені вже та розчаровані опускають сей край, щоби зробити місце майже рівному числу педосвідчених.

5. Обі пезуїтські републики: Paragua і Uruguay можна би назвати найвідповіднішими для середно-європейских поселенців. Підсонє, богатство землі, легкість набути посілість, майже не лишають нічого більше до жаданя. Навіть і державні уряди функціонують в обох републиках згідно досить добре. Однак вигляд на добрий біт мають там лишень правдиво енергічні емігранти, що розпоряджують при тім капіталом 3 до 4000 доларів; але для бідаків є там майже неможливим навіть сяк так удержатись, а вже про осягнене незалежного становища нема що навіть говорити.

6. Бразилія. Три полудневі держави Rio Grande do Sul, Santa Catharina і Parana становлять для спосібних європейских фермерів, з більшим капіталом, знамените поле до діланя: винас худоби, огородництво, управа збіжа, тютюну та інших поплатних рослин, при яко тако раціональній праці, знаменито удає ся. Суть там добрі місця до збуту, підсонє надзвичайно добре. Важні однак хиби становлять там злий зряд політичний, недобре судівництво, кліки та огидний непотизм так в державних як і місцевих зарядах, непевність земских посілостей (брак катастру!), досить неотесаний, чужинцям ворожий нативизм Бразилійців, а притім розмірно дуже великі податки, які власне по більшій часті на чужинців накладає ся, підчас коли тубольні дуже мало або й нічо не платять державі. Вкінці мусить ся також взяти під увагу досить часто повторюючі ся політичні заколоти, при котрих на першій місці терплять чужинці. Дуже велике число німецьких поселенців, що задля своєї енергії прийшли були до добра, в політичних заколотах попали в крайне убожество і мусіли наново всьо зачинати. Інших знов прогнали Бразилійці на підставі судових вироків з їх посілостей.

Провінція San Paolo, один з осередків плянтацій кави, знов тепер дуже вербує європейских робітників, позаяк попередні досить численні транспорти тисяч робітників вже майже цілковито зужиті. То, що ту емігранта чекає, се попросту неволя в найстрашнійшій та найбрутальнійшій формі! Як на тепер, не можна там дістати ані Негрів ані Індіан до плянтаційних робіт, для того то так усильно побивають ся там о як найчисленнішу присилку бідних, отуманених європейских робітників, котрі могли би знов принайменше на яких десять літ вистарчити. Тисячі австрійских виселенців з Галичини, Угорщини, Чех, Моравії в рр. 1885 до 1895 перешахували несовісні гандлярі невільників та цілі стоваришеня еміграційні за високі премії для властителів плянтацій — всі сесі робітники вже зовсім зужиті. Тепер знов горлають барони кавові з San Paolo за новим транспортом робітників.

7. Мексик. Полудневі провінції, положені в підтропічній підсоню, богаті вправді, але не суть они відповідним тереном для Середноєвропейців. Високорівнина є вправді урожайна і здорова, але і єї простори не дуже надають ся для наших виселенців. Трудність набути добру землю за умірковану ціну, великі вклади капіталів на ужиттєне землі, множество комах, стала пляга шаранчі, непевність на провінції, борби з тамошніми хищними Індіанцями, все те робить той край не дуже пожаданим яко терен еміграційний для одиниць. Більші товариства енергічних та заможних людей могли би ту, если би ра-

зом тримали ся, осягнути пожадані користи.

8. Сполучені Держави. Місця та праці є ту ще для мільонів людей, особливо в середних та східних кантонах державних, та щож коли соціальні відносини з року на рік стають щораз гірші, так що еміграцію до Сполучених Держав можна би лишень дораджувати відпорним натурам, приготуванім та загартованим до твердої борби о жите-бутє. Нагоди до праці в копальнях, гутах, фабриках і т. д. ще є подостатком, але для європейских заволоків позіставлені там лишень найнижше платні місця. Нормою платні дня >грінорів< (початкуючих невіжів) є 1 до 1½ доляра. Новоприбулих, англійської мови несповідомих, віддають цілі товпи німецьких та австрійских поганячів як яку череду >босам< (наставникам), ті знов тягнуть їх дальше на захід та порядно там визискують. Доперва із вступленем до Trade Unions (50 цент. тижнева такса!) поліпшає ся дещо положенє робітника. Фарми у східних державах можна набути лиш за розмірно великі гроші. Крім того майже всі они винищені хищною управою та невмілою господаркою так, що треба би найперше ужити значных меліораций, щоби мати з них знова якусь користь. Тисячі же понеханих фарм в північній і полудневій Dakot-i, Minnesot-i, Jow-i і пр. можна вправді нині набути правдиво за безцін — та они тільки й варта! Их дотеперішні властителі тисячами вимігрували до Канади. (Еміграція Янкесів до Канади виносить в послідних лігах 60 до 75.000 душ).

Треба притім завсїгда памягати на се, що Сполучені Держави не суть вже державою цілком культурною в європейским значіню. Безпеченства особи та власности треба ту дуже часто боронити з оружем в руці. Сотки сьвіжо прибулих чужинців пропадає там без сліду в великих містах або на далекім заході, а ніхто навіть не подумає о тім, щоби якісь пошукування робити.

Найбільший контингент нашого населеня, яке виходить до Сполучених Держав, приймають Янкеси яко добровільну жертву старого краю на жертвеннику молохадоляра та спотребовують їх яко погній культурний. Менша з тим, если при як найбезгляднійшій їх використуваню четвертина або навіть і третина тих людей згине або стане каліками — слідуючий рік принесе знов напевно рівне або навіть і більше число жєртв, які експортову та конкурентийну спроможність сеї великої републики на всесвітнім торзі оплатити мусять пожертвованем свого житя. Що сей висказ є вповні правдивий, нехай на потвердженє сего послужать слідуючі автентичні жєрела:

Австро-угорський генеральний консуль в Пітсбургі, в Пенсильванії, звернув ся в цьвітні 1905 з просьбою о підпомогу держави і правительства >проти безглядного нищення австро-угорских робітників в тамошних копальнях рудних<. Сю просьбу потвердив він множеством найстрашнійших нещасних фактів, які на жаль треба уважати яко постійні появи у тамошних зарядах. Еслиж такі випадки можливі в одній з найстарших провінцій Унії, то легко можна собі уявити, що то діє ся в середині величезного краю, а ще більше на диких заході!

Постійні нещасні випадки в копальнях пересічно на один рік різно різні подають. Після одного зовсім віродатного американського жєрела припадає річно взагалі 10 до 12.000 случаїв смерті, а два рази стілько каліцтв, які в наслідку мають цілковиту неспосібність до зарібку. Після иншого жєрела має бути лишень 7 до 8.000 умерлих, а около 15.000 тяжко ушкоджених. Дан. F. Рієрсе вираховує на копальні самих лише старих східних держав річно 1.500 убитих а 3.000 калік, а при самих новоїорских підземних роботах денно один случай смерті, а 3 або 4 тяжкі ушкодження.

Нещастя на всіх залізницях Унії виносять річно около або навіть понад 100

тисяч жєртв, 20 до 25.000 убитих, решта калік.

Найбільше національне сьвято, памятка проголошеня незалежности 2. липня, пожирає в цілій державі річно гекатомбу з 20.000 убитих або тяжко покалічених, инші великі торжества >Thanksgiving day<, новий рік і пр. разом взяті виказали би друге подібне число жєртв.

(Дальше буде).

З радикальних таборів.

Про зїзд з соціально-демократичної партії ми згадали коротко, як і на більшу увагу він не заслуговував. Та цікаво читати, що пише про него >Громадський Голос<, який ось некорисний осуд дає з того зїзду:

>В суботу вечером о 7. годині розпочав ся зїзд партії соц. демократичної у Львові, в яким взяло участь також коло 40 селян зі збараського повіта. По отвореню зборів вибрано до президії д-ра Яросевича з Відня, Яцка Остапчука зі Збарщини і Ів. Возняка зі Львова. Наперед промовляли делегати польської партії соц. демократичної зі Львова, відтак делегат від польської партії соціалістичної з Варшави і делегат соц. дем. партії з України. Промова делегата з України була гарно в голошена, та на жаль нерівномірно трактуючий бесідників др. Яросевич не допустив до виголошеня цікавих економічних відносин на Україні. Мимоходом скажемо, що з боку президії видно було якийсь терор зглядом деяких бесідників.

На сьому скінчили ся обради в суботу. В неділю рано обради тревали далі, а на дневнім порядку була революція в Росії, про яку говорив М. Ганкевич, і справа загального голосованя, яку реферував Семен Вітик. По обіді обради тревали далі. Реферовано справу організації — референт Т. Мелень і справу аграрну — М. Огородник. Над обома сими рефератами розвинула ся дуже коротка дискусія, так що делегати розіхали ся, не передискутувавши майже зовсім ані одної ані другої точки. Цікава була заява М. Ганкевича, який сказав, що зїзд делегатів не є зїздом учених, отжеж нема чого вдавати ся в теоретичні дискусії, тому зїзд має прийняти лише резолюції, з якими виступить езекутива партії і ще одно ударяло: Реферати про революцію в Росії і загальне право голосованя поставлено наперед, а справи організації та аграрного питаня на кєнець. А прецінь при обговорюваню організації вишло кілька хиб, що слід було над ними застановити ся. Та се мабутє були для заряду річі дуже неприємні, треба було отжеж поспішати. Дуже важно було застановити ся над закидами В. Левинського, редактора >Воля<, як різнож над закидами делегата зі Станіславова. Ба, навіть предсідатель др. Яросевич надужив своєї власти, бо по замкненю лісти бесідників, самовільно дав голос д-рови Діамандови, а не дав говорити А. Зелібови, який був записаний до голосу. З закидів В. Левинського піднесемо, що езекутива заряду партії нічого не робила, отжеж не складала і не могла складати ніякого справозданя. Товариств >Воля< ніхто ніде не закладав, з виїмкою старих (в Станіславові, Відні і Львові), хотя матеріал є. Виходило наглядно, що молоді хочуть самостійно працювати, але старші спинають їх на кождім кроці.

Про цікаві відносини межі робітниками українськими а польськими говорив делегат зі Станіславова. Тамошний заряд польської партії соц. демократичної робив великі труднощі заложеню тамошного товариства >Воля<, а навіть були випадки, що робітники Поляки сьміяли ся з робітників Українців, як вони говорили між собою по українськи.

Делегат з Відня, Пасічник, жалував ся дуже, що віденські українські робітники дуже хочуть прислужити ся чим небудь робітничій справі, та коли на жаль провідники соц. демократів зовсім їм не помагають. Виходило так, що зложили гроші на видаване брошур, та ніхто з провідників не хотів підняти ся видати, вимовляючи ся все чи браком часу, чи чим иншим. Еслиб дискусією далі ведено, то певно пав би неоден еще заміт, але чомусь припинено її. Про справу аграрну не будемо згадувати, бо для так важної справи посвятити одну годину на реферат і дискусію се прямо сьмішно. І одно еще вражало. Делегати селяни, крім в дискусії над виборчою, реформою не забирали зовсім голосу. Те будь-що-будь знаменна подія. Не хочемо протиставляти ту делегатів селян радикальної партії, які навіть деколи дуже пристрасно промовляють не у одній, але у всіх справах. На зїзд сей приїхали також дві делегатки зі Збаржчини. Як зіставимо цілу реальну вартість зїзду, то вийде вона дуже малою, бо найважніших справ зовсім не полагоджено. — Тепер хіба вже можна мати надію, що тої півсотні збарських хлопів пересвідчило ся наочно, що їм нема що робити між соціал-жидократами.

Просимо відновити передплату.

НОВИНИ.

— **Календар.** В четвер: руско-кат.: Макара; римо-кат.: Ігнатія. — В п'ятницю: руско-кат.: Евтамія, Евзебія; римо-кат.: *Марії Громи.*

— **В стані здоров'я п. О. Барзінського** послідувало о стілько поліпшене, що в послідні дні може на короткий час виходити на прохід.

— **Руске Товариство педагогічне** і Дирекція першої рускої приватної жіночої семінарії просять отсим ВПоважану П. Т. Громаду, щоби громадною присутністю на концерті «Львівського Бояна» дня 2. лютого, що буде устроєний на дохід сеї семінарії, поперла високі ціли і задачі сеї так важної для нашого національного піднесення інституції просьвітної. В руках нашого патріотичного жіноцтва та народного учительства лежить наша будучність.

— **Віче в Бережанах,** яке відбуло ся вчорашнього дня, було величаве. Про те віче ми дістали вчора вечером по надрукованю числа отсю телеграму: Зібрані на вічу в Бережанах десять тисяч людей рішили висказати подяку депутатції під проводом Є. Екск. Митрополита Шеніцького за предложене на авдієнції у монарха потреб і жадань руского народа. — *о. Концевич, о. Садовський.*

— **З Брідщини** пишуть нам: Дня 29. січня відбуло ся в Бродях в салі товариства «Основа» довірочне віче делегатів всіх сіл брідського повіту в справі реформи виборчої і предстоячої організації, скликане повітовою організацією. Явилось 290 делегатів, майже з усіх сіл Брідщини, між котрими були всі чільвіші діятелі народні в повіті. Віче відбулось за запросинами з причини, що вже було віче повітове, котре заявлялось за загальним, безпосередним, тайним і рівним голосованем, а рівнож і з обави, що прилюдне віче могло бути заборонене, бо в Бродях проявилась віспа. Віче отворив іменем організації о. М. Герасимович з Лешнева яко скликающий, а опісля проводив зборам о. радник Дольницький. Реферував делегат «Народного Комітету». Віче ухвалило одностайно отсі резолюції: I) Віче заявляє за загальним, рівним, безпосередним, тайним і нефальшованим правом виборчим. II) Віче заявляє свою сердечну подяку синівску ВПреоєв. Владикам за їх провід в борбі за право виборче і за сьвітлу оборону нашого народу перед лицем Є. Величства Цісаря. III) Віче з обуренем відкидає закиди польської гакатистичної преси, немовби нарід руский мав на меті ужити протизаконних средств в борбі о права народні. IV) Віче констатує, що в цілім повіті брідським нарід руский заховуєсь як най-

льовальніше і спокійно. V) Віче ухвалює всіма законними средствами постояти за право виборче. — Резолюції переслано в телеграфічній дорозі Є. Екск. міністрови президентови. — *М.*

— **Намісник в Бучачи.** Намісник гр. Ботоцький прибув оноді до Бучача на люстрацію староства і при тій нагоді приймав депутатів війтів і жидів. Війтам висказав намісник бажане, аби старали ся успокоїти піднесені настрої в повіті з причини агітації за виборчою реформою. Покликуючи ся на слова монарха до рускої депутатції, заявив з натиском, що правительство уживе всяких середників до удержаня порядку і спокою. Вкінці вияснив проєкт виборчої реформи і зганив вихисновуванє того проєкту до підбурюваня населеня. Перед депутатию жидів намісник критикував агітацію за окремою жидівською курією, на що правительство не пристане, а для самих жидів було би то шкідливе. Намісник заповнив ту депутатию, що если приїде до виборчої реформи, то жиди дістануть 5 до 6 маядатів до державної ради. — З Бучача виїхав намісник до Гусятин, а звідтам мав поїхати до Тереховлі.

— **Заг. збори „Кружка укр. дївчат“** у Львові відбудуть ся дня 4. лютого о 10 год. рано.

— **З Бродів** пишуть нам: Прибувшого з Брідщини для устроюваня віч Петра Новаковського увязнено і відставлено до арешту в Бродях.

— **Заг. збори** відділу «Взаїмн. помочи гал. і бук. учителів і учительок» в Глинявах будуть 1. лютого о 2. год.

— **Поезії в честь Матері Божої о. Павла Штокалка** п. з. «Цвіті Марії», друковані в нашій часописі, вже виїшли окремою відбиткою. Про літературну вартість сеї напричуд гарної збірки поезій не потребуємо говорити, бо наші читачі мали нагоду ними одушевляти ся. Скажемо, що зверхній вигляд збірки зовсім відповідає змістови. Збірка поезій друкована на веліновім папері, а оправа в полотні окрашена золотами написями. Низька ціна (1.50 К) причинить ся також немало до ширшого розповсюдження сих поезій по нашій Русі. Набувати можна в книгарні Тов. ім. Шевченка у Львові (ул. Театральна 1). В тонких окладах коштує ся книжочка лише 80 с.

— **Вісти з півн. Америки.** О. Л. Левицький почав видавати в Новім Йорку місячну духовну часопись для Русинів п. з. «Пастир». — В Вініпегу відіграно в другий день Різдваєних сьвят штуку «Правда все горою». — В Брамфільді основано дівочу читальню п. н. «Народна Самопоміч», в якій заведено курс науки для безграмотних. — О. Павло Тимкевич, парох в Йонкерс, тяжко занедужав і находить ся тепер в шпиталі.

— **Руска друкарня в Парані.** «Gaz. pols. w Brażylji» доносить, що о. Роздольський, руский парох в Ріо Кларо, купив від оо. Францісканів друкарську машину. Спершу будуть на ній друкувати дрібні річи, а пізнійше руску газету.

— **Читальню „Просьвіти“** в Грибовичах під Львовом отворено минушої неділі при великій участі народа. На бори прибув делегат зі Львова з голов. Виділу «Просьвіти» п. Гарасевич і делегат «Сокола» п. Іван Ігнат. Прибули також відпоручники Читальні «Просьвіти» зі Збоїск. По виборі предсідателя зборів і поясненю статутів п. Гарасевичом, почались промови делегатів. Опісля приступлено до вибору Виділу, до якого ввійшов також місцевий учитель п. Тома Милевич, котрий рівно займаєсь читальнею і місцевим «Соколом» як також займав ся дотеперішню читальнею, котра існувала на самостійних статутах. Піснями патріотичними закінчили ся збори. Відтак пописувались селяни співами і деклямаціями, котрі надзвичайно гарно винадали, а опісля відіграли штуку «Вертеп» для своїх членів. Так то Грибовичани при помочи п. Милевича здобувають собі просьвіту, не зважаючи на се, що їх парох о. Білінкевич ворогує проти всего, що українське. Єму то солено в оці є тамошний «Сокол» і Читальня «Просьвіти», котрі би дуже нині знищити хотів та дарма. Нарід пізнав, що «Общество Качковського», до котрого заложеня намовляв їх «атец» Білінкевич може зробити з них лишень зрадників народа. Ось уривок: На збори приїшов син Білінкевича, укінчений гімназіяєт також «твердолоб», котрий показав перед народом кацапську культуру. Коли один з бесідників в своїй промові еказаав, що ганьба тим, котрі нашу мову називають мовою

пастухів, на що нарід крикнув «ганьба їм!» тоді головусий ренеґат крикнув в голос: Честь їм! В тій хвилі виніс ся, бо були би такі селяни мусіли викинути єго за двері; от до чого служать кацапи. — *П.*

— **Getrennt marschieren..** По думці сих слів поступають галицькі кацапи з всею послідовністю, вірні своїм «сїверним убїдженням» і кернять в народних справах ні кождім кроці. Самостійности в їх поступованю нема ні на макове зерно, а за те малпують других як найліше витресуваний шампанс. Малпованє їх виступав ярко передовсім в поступованю в нинішій акції за виборчою реформою. Уряджують Русини віча за виборчою реформою, кацапи почали те саме, появлять ся яка руска відозва, то вже другого дня є аналогічна відозва кацапска. Оповістили Русини всенародне віче на Високім замку — вже й кацапи заповіли своє «всенародне» (хіба всекацапске) віче на той сам день і годину в «Народнім Домі». Два всенародні віча можуть заповісти рівночасно лише дві ріжні народности, і лише незграчий може манити ся надією якоїсь спільної праці з кацапами в якій небудь народній акції. Они справді getrennt marschieren і лише удають, що будуть vereint schlagen, а все дотеперішнє їх кериненє в народних справах показало, що як приходить vereint schlagen, то кацапи стають по тій стороні, звідки можуть зашкодити Русинам.

— **З перемискої епархії.** В пропозицію на парохію Крукеничі прийняті: Мипрон Черлюнчакевич, Лев Пясецький, Теодор Крушинський, Диониз Домбровский, Іван Казмінський. — Презенту одержали: Володимир Бачинський на Ходновичі, Худик Іван на Жабче муроване, Ом. Федевич на Улазів. — До кан. інституції на Войтків завізаний о. Ант. Менцинський. — Відзнаки крилошанські дістали оо. Антін Мокрицький, парох в Ціткові і Дмитро Телесницький, парох в Артасові, Йосиф Кишакевич, війсковий капелян в Ярославі. — Містодеканами деканата любачівського іменовані: Омелян Гривеєвський, парох в Смолині і Северин Метеля, парох в Любичиці. — Правительство продовжило дотацію з рел. фонда на дальший оден рік для сотрудників в Спасові, Мишинці, Михалевичах дек. дрогобицького і Вороблюку королівським. — О. Анатоль Козак, новопоставлений пресвітер, одержав сотрудництво в Михалевичах, дек. дрогобицького.

— **За участь в демонстрації.** Перед звичайним трибуналом у Львові відбула ся вчора розправа проти чотирох учасників демонстрації по вічу в честь Хмельницького. Розправу проти обжалованого Ів. Цап'яка відложив трибунал на пізнійше по переслуханю кількох сьвідків, поданих обжалованим на вчорашній розправі. З прочих трех обжалованих, Жука засуджено за п'яньство (єго арештовано в п'янім стані) на шість тижнів арешту, Петра Машталіра за публичне насильство на шість тижнів тяжкої в'язниці з постом що тижня, а Йосифа Бендера за простуток збіговища на 7 днів строгого арешту.

— **З залізниць.** Перестанок Новемісто на шляху Перемишль-Хирів, отворений досі тільки для руху особового і обмеженого товарового, буде отворений від дня 1. лютого 1906 яко стация для руху особового і необмеженого руху товарового з виїмкою перевозу худоби, безрог і таких товарів, для котрих надачі або відбору потреба спеціальних уряджень.

— **Грека в англійських школах.** Вже від давна домагають ся знесеня грецької мови для тих учеників, що думають посвятити ся у виєшних школах студиям математики і природописної історії, а заступити єї иншою мовою. Та все було багато людей, що противили ся тому, думаючи, що жадна з новіших мов не може дати такого гармонійного вихованя молодіжи, як грецька. Однак знатний англійський професор Н. Stognicks твердить в своїй книжці з року 1867, що при таких питаннях ходить менше о хосен як о природне вихованє в порівнаню з штучним. Після єго думки учить ся дітий при природнім вихованю річий, що їх в пізнійшій житю безпосередно интересують, а при штучнім таких, що їм лише помагають учити ся пізнійше щось иншого. Отже одно провадить безпосередною а друге посередною дорогою до тої самої ціли. Вправи граматичні не образують чоловіка і не можуть длятого уважати ся за

підставу клясичного образования. З сим згоджує ся також більшість професорів, бо на запитанє найвищої шкільної управи у сій справі було на 1513 відповідей 1088 за заступленєм грецької мови новітньою, 78 згодили ся на заміну з певним задержанєм грецької мови а 347 було проти всяких змін. Оттак отже наука грецької мови щораз ближше наближує ся до тої стадії, що належати ме до історії.

— **Дрібні вісти** До Станислава донесено з Відня, що підполковника-авдитора Жигмонта Гекайла засуджено у Відні на 8 літ тяжкої в'язниці за злочин зради стану. Гекайло, як звісно, утік був до полудневої Америки і тоді в цивільних кругах підозрівано єго покиненє краю з причини довгів. Військові власти мали, як бачимо, далеко важнішу причину до слідженя за дезиртиром. — Вінчанє н. Івана Савицького, укінченого богослова, з п. ою Володимирою Косоноцкою, і п. Володимира Котиса, укінченого богослова, з п. ою Мариєю Косоноцкою, обома дочками о. Якова і Павлини Косоноцких, відбуде ся 6. лютого в парохіяльній церкві в Подільцях, зел. ст. Комарно, поч. Погірці. Місто весільних китиць зложили молоді і дружби 60 К на добродійні цілі. — Окремий поїзд із Станислава на віче до Львова виїдуть 2. лютого о 6:35 год. рано. Зголошеня приймає п. М. Губчак в Станиславі. — Вчєра роздаю ученикам середних шкіл свідочтва з першого півроку і розпущено на так звані малі вакації, котрі потривають три дни. Наука в другім півроці нічє ся в суботу.

Телеграми

з дня 31. січня 1906.

Відень Закон про конґруу стоїть яко перша точка дневного порядку на нинішнім засіданю бюджетової комісії.

Бердичів. Арештовано ту 50 жидів, котрі роздавали прокламації за бойкотом державної думи.

Кільонія. Німецький цісар Вільгельм має поїхати до Копенгаги на похорони данського короля Християна.

Льондон. Королева поїде на похорони данського короля, а король лише в тім случаю поїде, если похорони не будуть назначені на день отвореня англійського парламенту.

Ученик приватист

глядає лекції на селі. Зобов'язує ся приготувати до всяких вступних іспитів низшої гімназії. Зголошеня під адресою Д. Загайкевич Львів, Почта-головна restante.

— Опустили печатню **Нові Проповіди Празничні д-ра І. Бартошевського**, по ціні 2 К 50 с. Так ті Проповіди як і давніші сего автора: **Проповіди Недільні** (4 К), **Проповіди Похоронні** (4 К) **Проповіди Майські**, з котрих часть о Состраданію Пр. Богородиці надає ся до Провісидий Страстних (3 К), **Проповіди Страстні** (1 К 40), — можна набути в книгарнях ім. Шевченка (Львів ул. Театральна ч. 1) і в Ставропигійській (Львів, ул. Руска ч. 3.). У автора (Львів ул. Домса 5, можна всі ті книжки набути під догідними у слівями.

Świat Słowiański.

Miesięcznik pod redakcją

D-ra Feliksa Koniecznego

poświęcony słowiaństwu i przeglądowi spraw słowiańskich, wychodzi z końcem każdego miesiąca w zeszytach 4—5 arkuszowych. Prenumerata całoroczna wraz z przesyłką pocztową wynosi 10 K, kwartalnie 2 K 50 h. Administracja w księgarni Gebethnera i Spółki w Krakowie.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 15. до 1. лютого 1906.

Нова сензацийна

програма.

Щоденно о 8 год. вечер представленє. В неділі і свята 2 представлення о 4 год. попол і о 8 год. вечером. Що п'ятниці High-Life представленє. Білєти вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З куплєним білєтом на фотелі, ложі, і ряди крісла можна їхати даром на представленє омнібусами Кольосею, які ждуть коло Віденської Каварні.

Товариство взаїмного кредиту

„Джістер“

стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові (Ринок ч. 10)

приймає вкладки до опроцентования на 4 прц. і оплачує за вкладчиків податок револьвий; для опадженя коштів посланки можна прислати гроші чеками Штатницької поштової; вкладати може кождий, навіть і печени; на жаданє звертає ся вкладку кождого часу, навіть без виповідженя (за есколтом).

ПОЗИЧКИ уділяє „Джістер“ своїм членам на 6 прц. сїлату гіпотечних позичок розкладає ся до 15 літ; при 30 ратах 1/2-річних вносить рата амортизаційна (на капітал і відсотки) 5%; до позичок вимагає ся першої гіпотєки або доброї поруки.

На парделіцію і купно більших обшарів треба звертати ся за позичками до „Джістера“.

Членами можуть бути тільки члєни обезпечені в „Джістрі“.

Чистий зиск розділяє ся межі члєнів яко дивідєнди від уділів і на добродійні цілі. — Дотепер уділів „Джістер“ на церкві, бурєл, шкєл і т. д. 31.738 К.

Стан фондів Товар. кредитов. „Джістер“ 31/12 1904

Вкладки:	1,783,673 К.
Удїли члєнів:	133,117 К.
Ф. резервовий і ин.:	26,576 К.
Позички уділені:	1,616,402 К.
Цїнні папєри:	123,627 К.
Льокації:	169,456 К.
На рах. бїжучім:	81,968 К.

Розклад залізничних поїздів від 1. мая 1905. (Час середно-європейський).

о год.	Приходять до Львова (головний дворець):	о год.	Відходять зі Львова (головний дворець):
6:00	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Хирова	6:15	до Іцкан, Яс, Потутор, Керезмєзе, Чорткова
6:10	з Іцкан, Чорткова, Калуша, Керезмєзе	6:30	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Гусятина
7:20	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	6:55	до Яворова
7:29	з Лавочного, Пешту, Борислава, Калуша	7:30	до Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава
7:50	з Рави рускої, Сокала	8:25	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги,
8:05	з Станиславова, Жидачева	8:35	до Кракова, Відня, Праги, Освенціма
8:15	з Самбора, М. Ляборча, Сянока, Хирова	9:00	до Самбора, Хирова, Івонича, Н. Санча,
8:18	з Яворова	9:20	до Іцкан, Калуша, Потутор
8:50	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	10:55	до Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Делятина, Заїщик
10:05	з Коломиї, Жидачева, Потутор, Керезмєзе	11:10	до Белзці, Сокала, Любачева
10:35	з Ягшева, Лавочного, Калуша, Любачева	2:00	посп. до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Чорткова, Заїщик, Гусятина
11:45	з Ярослав, Стрия, Борислава	2:40	посп. Іцкан, Потутор, Калуша, Чорткова, Керезмєзе
11:55	з Підволочиск, Гусятина, Копичинець, Козови	2:50	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги
1:30	посп. з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Н. Санча	2:55	до Лавочного, Дрогобича, Калуша
1:40	посп. з Іцкан, Чорткова, Калуша, Заїщик, Кін-	4:10	до Ягшева, Любачева, Хирова.
1:50	з Самбора, Ясла, Сянока, Івонича	4:20	до Самбора, Хирова, Сянока
2:30	посп. з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Ір-	5:50	до Коломиї, Жидачева,
3:45	з Стрия,	5:58	до Яворова
4:32	з Яворова	6:25	до Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуша
5:00	з Сокала, Белзці, Любачева	6:35	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги,
5:25	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Освенціма	7:30	до Рави рускої
5:45	з Іцкан, Жидачева, Калуша, Новоселиці	9:00	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів
8:40	посп. з Кракова, Відня, Берліна, Праги, Івонича	10:05	до Перемишля, Хирова, Івонича
9:10	з Іцкан, Чорткова, Потутор, Керезмєзе	10:40	до Іцкан, Чорткова, Заїщик, Делятина, Сучави
9:50	з Самбора, Хирова, Сянока, Ясла	10:55	до Самбора, Хирова, Законаного
9:20	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	11:00	до Кракова, Відня, Броцлава, Варшави
10:20	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Заїщик, Скали, Івонича, Гусятина	11:05	до Підволочиск
10:50	з Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава,		Івонича, Скали, Гусятина, Потутор
12:20	посп. з Іцкан, Яс, Царгорода, Жидачева, Заїщик	11:10	до Стрия, Дрогобича, Борислава
2:31	посп. з Кракова, Берліна, Варшави, Відня, Праги	12:45	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги
	на дворець „Підзамче“	2:51	посп. до Іцкан, Калуша
7:00	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	4:15	до Кракова, Відня, Броцлава, Берліна, Праги,
2:15	посп. з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів,		з двірця „Підзамче“
5:15	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Заїщик, Потутор, Івонича, Скали, Гусятина, Грималова	6:43	до Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятина
10:02	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Чорткова, Заїщик, Івонича, Скали, Гусятина	11:15	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Потутор
		2:43	посп. Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятина
		9:23	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів

ЗАМІТКА: Нічні години від 6. вечер до 5:59 рано обведено рамками. — Звичайні білєти їзди як і всякі інші білєти, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. можна набувати в містєвїм бюрї ц. к. держ. залізниць, Пасаж Гавємана ч. 9.

ЗНАМЕНИТИЙ МІД ДЕСЕРОВИЙ

кураційний по 6 К, „раритас“ медоборів по 6 К 60 сот. за 5 клгр. франко. Мід в плястрах 1 клгр. 2 К. Від руского замовленя даю 20 сот. на будову театру.

Корєневич, емер. учитель, Іванчани

177(1-2)

почта в місци.

Мумки і паперці

CORL

можна набувати в „Сокільськїм Базарі“ у Львові і у всіх торговлях в краю.

За певну і добру льокацію поручаємо:

- 4 1/2 % листи гіпотечні
- 4 % листи гіпотечні
- 5 % листи гіпотечні преміовані
- 4 % листи Товариства кредитового земского
- 4 % і 4 1/2 % листи Банку красєвого
- 4 % позичку красєву
- 4 % облїгації пропінацийні і всїлякі ренти державні

Ті папєри продаємо і купуємо по найточнішїм курсї деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного